

ЗАКОН

О СТУДЕНТСКОМ ОРГАНИЗОВАЊУ

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се положај, област деловања, овлашћења, организација и начин финансирања студентских представничких тела и студентских организација, као и оквир за остваривање заједничких интереса студената на националном нивоу кроз рад студентских конференција и националне студентске организације.

На питања која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује делатност високог образовања (у даљем тексту: Закон), студентски стандард, удружења, и одредбе статута високошколских установа.

Термини изражени у овом закону у граматичко мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

II ОБЛИЦИ СТУДЕНТСКОГ ОРГАНИЗОВАЊА

Члан 2.

Облици студентског организовања су:

- 1) студентска представничка тела: студентске конференције и студентски парламенти;
- 2) студентске организације основане у складу са овим законом и законом којим се уређује оснивање удружења.

III СТУДЕНТСКА ПРЕДСТАВНИЧКА ТЕЛА

Студентске конференције

Члан 3.

Студентска конференција универзитета и Студентска конференција академија струковних студија и високих школа (у даљем тексту: студентске конференције), основане су у складу са Законом и представљају највиши облик студентских представничких тела која делују на националном нивоу.

Организација и рад студентских конференција из става 1. овог члана уређују се овим законом и статутом конференције.

Рад студентских конференција је јаван.

Поред средстава за рад студентских конференција које се обезбеђују у буџету Републике Србије у складу са Законом, студентске конференције финансирају се и на основу домаћих и међународних пројеката и реализованих активности, прихода од сопствене имовине, поклона, спонзорства, донација, чланарина, прилога и других извора у складу са законом.

Чланарину уплаћују сви уписани студенти на подрачун своје самосталне високошколске установе приликом подношења документације за упис у текућу академску годину, а високошколске установе врше трансфер тих средстава конференцијама.

Висина чланарина коју плаћају сви уписани студенти утврђује се тако што се број студената самосталних високошколских установа помножи са износом који по прибављеном мишљењу Конференције универзитета Србије и

Конференције академија струковних школа Србије утврђују скупштине конференција.

Овлашћења Студентских конференција

Члан 4.

Овлашћења студентских конференција су:

1) разматрање питања од заједничког интереса за студенте (што укључује у првом реду оцену студената о студијским програмима, ефикасности студирања и процену утврђених ЕСПБ бодова, процену предиспитних обавеза и утврђених поена везаних за исте, однос теоријске и практичне наставе, процену препоручене литературе и сл.) и унапређивање високог образовања у Републици Србији;

2) усаглашавање ставова и координисање активности студентских парламената, посебно у области уписне политике, као и у области унапређења квалитета студирања на високошколским установама у Републици Србији;

3) примање и разматрање притужби студентских парламената високошколских установа због повреде прописа из области високог образовања и студентског стандарда и давање мишљења и препорука у конкретним случајевима;

4) сарадња са Конференцијом универзитета Србије и Конференцијом академија струковних студија и високих школа;

5) праћење закона и других прописа, иницирање измена прописа ради унапређивања високог образовања и услова студирања;

6) разматрање питања које јој доставе министарство надлежно за високо образовање (у даљем тексту: Министарство), Национални савет за високо образовање, Конференција универзитета Србије и Конференција академија струковних студија и високих школа, а која се односе на процес наставе и услове студирања на високошколским установама;

7) бирање и разрешавање студентских представника у Националном савету за високо образовање, у складу са Законом и у другим телима у складу са законом;

8) представљање и заступање интереса студената на међународном нивоу и у међународним студентским организацијама;

9) делегирање студентских представника у тела на међународном нивоу, а у складу са потписаним уговорима и чланствима у међународним асоцијацијама и организацијама;

10) давање мишљења за оснивање националних савеза студентских организација;

11) разматрање других питања од заједничког интереса за студенте.

Студентски парламент

Члан 5.

Студентски парламент је орган високошколске установе и високошколске јединице која има орган управљања и уписане студенте.

Студентски парламент заступа и штити права и интересе свих студената и разматра питања и активности у интересу студената.

Рад студентског парламента је јаван.

Високошколска установа у оквиру које студентски парламент делује дужна је да обезбеди простор, финансијска средства и потребне услове за рад студентског парламента.

Овлашћења студентског парламента

Члан 6.

Овлашћења студентског парламента су:

1) доноси опште акте којима уређује свој рад, начин функционисања, организацију и број, начин и поступак избора својих чланова – пословник о раду студентског парламента и правилник о избору чланова студентског парламента;

2) бира и разрешава представнике студената у органима установе, студентским конференцијама, као и у органима других установа и организација у којима су заступљени представници студената, у складу са њиховим статутом и законом;

3) бира, односно предлаже студента проректора, односно студента продекана из реда студената надлежног за студентска питања, у складу са статутом високошколске установе;

4) бира и разрешава председника и потпредседнике студентског парламента и утврђује друга тела која ће се бавити посебним пословима у оквиру овлашћења студентског парламента;

5) учествује у процесу самовредновања високошколске установе;

6) обавља активности које се односе на осигурање и оцену квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу и оцену ефикасности студија, утврђивање броја ЕСПБ бодова, развој мобилности студената, подстицање научно-истраживачког рада студената, сарадњу са тржиштем рада, заштиту права студената и унапређење студентског стандарда и даје мишљење о критеријумима за оцењивање активности и знања студената у наставном процесу;

7) покреће иницијативу за доношење или промену прописа високошколске установе од интереса за студенте;

8) покреће иницијативу за доношење или промену одлука других органа високошколске установе које се односе на положај студената у наставном процесу и управљању установом;

9) доноси годишњи план и програм рада студентског парламента и усваја извештај о раду;

10) доноси финансијски план и подноси финансијски извештај студентског парламента;

11) обавља друге активности у складу са законом и општим актима високошколске установе;

12) даје мишљења о педагошком раду наставника и сарадника, у складу са општим актом високошколске установе;

13) реализује ваннаставне активности студената, оснива спортске екипе, координише спортским екипама, организује стручна и спортска такмичења, конференције, студентске научне скупове, студијске и стручне посете установама и институцијама у земљи и иностранству, студентске екскурзије, стручне праксе, трибине, округле столове, хуманитарне активности, промоције научне и стручне литературе, издаје студентске часописе и сл.

14) одлучује о расподели средстава за ваннаставне активности студената, у складу са општим актом студентског парламента.

Савет високошколске установе усваја финансијски извештај студентског парламента из става 1. тачка 10. у оквиру финансијског извештаја високошколске установе.

Избор чланова студентског парламента

Члан 7.

Право да буду бирани за члана студентског парламента имају сви студенти високошколске установе уписани на студије у школској години у којој се бира студентски парламент, које кандидује студентска организација регистрована у складу са овим законом или које кандидује неформална група студената која има писмену подршку најмање 10% укупног броја студената високошколске установе, у складу са општим актом студентског парламента.

Представници студената са инвалидитетом и студената уписаних по афирмативним мерама заступљени су у чланству студентског парламента сразмерно процентуалном учешћу у укупном броју студената уписаних у школској години у којој се бира студентски парламент.

Начин избора и број чланова студентског парламента утврђује се општим актом студентског парламента, уз обезбеђивање равноправне заступљености студената и студенткиња, водећи рачуна о заступљености свих студијских програма.

Избор чланова студентског парламента одржава се сваке друге године у априлу, тајним и непосредним гласањем.

Изборе за студентски парламент расписује председник студентског парламента.

Студентски парламент високошколске установе у саставу самосталне високошколске установе се конституише најкасније до краја октобра, а самосталне високошколске установе најкасније до краја новембра месеца текуће године.

Мандат чланова студентског парламента почиње даном конституисања студентског парламента и траје две године.

У случају да студент који је изабран за члана студентског парламента заврши степен студија на који је уписан пре истека мандата, задржава право да обавља функцију, ако упише наредни степен студија у првом наредном уписном року на истој високошколској установи, не дуже од три месеца.

Уколико услов из става 8. овог члана није испуњен, могу се расписати допунски избори у складу са општим актом студентског парламента.

Начин и поступак избора, као и број чланова студентских парламената самосталних високошколских органа утврђује се општим актом студентског парламента.

Учешће студената у органима и телима високошколске установе

Члан 8.

Учешће студената у органу управљања високошколске установе утврђује се у складу са Законом.

У стручним органима високошколске установе и њиховим телима студенти чине 20% чланова, у складу са Законом и статутом високошколске

установе, водећи рачуна о сразмерној заступљености мање заступљеног пола и студената уписаних по афирмативним мерама у складу са чланом 7. овог закона.

Студентски представници из става 2. овог члана учествују у расправи и одлучивању о питањима од значаја за студенте, а посебно она која се односе на осигурање квалитета наставе, правила студија, план рада, календар рада, уписну политику високошколске установе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, измена и допуна статута, предлагање кандидата за орган пословођења и предлагање финансијског плана високошколске установе.

Финансирање студентског парламента и ваннаставних активности

Члан 9.

Студентски парламент доноси финансијски план за реализацију ваннаставних активности, који је саставни део финансијског плана високошколске установе.

Средства за финансирање рада студентског парламента и ваннаставних активности студената на самосталној високошколској установи утврђују се финансијским планом те установе.

Средства за финансирање рада студентског парламента и ваннаставних активности студената на високошколској јединици у саставу самосталне високошколске установе утврђују се финансијским планом те високошколске установе.

Средства из ст. 2. и 3. овог члана обезбеђују високошколске установе од оснивача и из сопствених прихода.

IV СТУДЕНТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Члан 10.

Ради обављања студентских активности, унапређења услова за лични и друштвени развој студената према њиховим потребама и могућностима и укључивања студената у друштвени живот академске заједнице и њиховог информисања могу се оснивати удружења, у складу са овим законом и законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења.

Удружење чије чланство чине искључиво студенти једне високошколске установе може стећи статус студентске организације, у складу са овим законом, уколико су циљеви или област остваривања циљева удружења усмерени на студенте, и то на:

- 1) остваривање и заштиту права, интереса и здравља студената;
- 2) унапређење наставе;
- 3) унапређење животног стандарда студената;
- 4) унапређење положаја студената у друштву;
- 5) унапређење активног учешћа студената у процесу доношења одлука.

Организација за студенте је свако друго удружење регистровано у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења, а чији су циљеви или област остваривања циљева, поред осталог, усмерени и на студенте.

На самосталним високошколским установама делују и удружења за студенте које се баве студентским стандардом (одмор и опоравак, уметност и култура, спорт), здравствено потпорна удружења, културно уметничка друштва и спортска удружења и савези студената, чији су чланови већином студенти. Ова удружења су удружења са посебним статусом и њихов рад је ближе уређен законом који регулише студентски стандард и статутима самих удружења.

У студентским домовима могу деловати удружења за студенте која се баве студентским стандардом и ваннаставним животом студената. Њихов рад и функционисање се ближе уређује општим актом који доноси управни одбор установе студентског стандарда.

Сем студентских организација могу се основати и студентске организације студената са инвалидитетом.

Студентске организације студената са инвалидитетом оснивају се и делују на самосталним високошколским установама.

Статус студентских организација студената са инвалидитетом могу добити удружења основана у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења која испуњавају следеће услове:

- 1) баве се унапређењем положаја студената који су у ризику од социјалног искључивања у високом образовању;
- 2) чланство се састоји само од студената са инвалидитетом;
- 3) баве се имплементацијом социјалне димензије у области високог образовања;
- 4) статутом удружења је јасно дефинисано да удружење пружа подршку студентима који су у ризику од социјалне искључености.

Студентске организације студената са инвалидитетом чланице су Националног савеза студентских организација.

Статус студентске организације

Члан 11.

Удружење може да стекне статус студентске организације:

- 1) ако је регистровано у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења;
- 2) ако је статутом удружења јасно дефинисано да чланство могу чинити искључиво студенти једне високошколске установе;
- 3) ако је статутом удружења јасно дефинисано да се у органе удружења могу бирати искључиво студенти те установе;
- 4) ако статут удружења обухвата најмање три области деловања из члана 10. став 2. овог закона;
- 5) ако у свом раду, а у оквиру свог чланства гарантује равноправност свих студената без обзира на расу, боју коже, претке, држављанство, националну припадност и етничко порекло, језик, верска и политичка убеђења, пол, родни идентитет, сексуалну оријентацију, имовно стање, рођење, генетске особености, здравствено стање, инвалидитет, брачни и породични статус, осуђиваност, старосну доб, изглед, чланство у синдикалној и другој организацији, и другим стварима у складу са законом којим се уређује забрана дискриминације;

6) ако у називу не користи називе органа или тела високошколских установа или студентских конференција;

7) ако редовно доноси годишњи програм рада, најкасније до 28. фебруара, за текућу годину;

8) ако води књигу чланова у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења коју редовно ажурира, а најкасније до 30. новембра за текућу школску годину.

Поступак за стицање статуса студентске организације

Члан 12.

Захтев за стицање статуса студентске организације, удружење подноси органу пословођења високошколске установе.

Уз захтев из става 1. овог члана удружење доставља доказе којима потврђује испуњеност критеријума из члана 11. овог закона.

Испуњеност критеријума из члана 11. овог закона утврђује комисија коју именује орган пословођења високошколске установе, а коју чине један наставник, секретар високошколске установе, два представника студентског парламента и студент проректор, односно студент продекан.

Решење о стицању статуса студентске организације и упису у Регистар студентских организација доноси орган пословођења високошколске установе, на основу позитивног мишљења комисије из става 3. овог члана, у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Стицањем статуса студентске организације, удружење стиче сва права и обавезе прописане општим актима високошколске установе којима се омогућује њихово деловање.

На решење којим се одбија захтев за стицање статуса студентске организације, удружење може у року од осам дана од дана пријема решења упутити жалбу савету високошколске установе.

Савет високошколске установе одлучује о жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Статус студентске организације стиче се на време од три године и може се обнављати.

Захтев за обнављање статуса студентске организације, студентска организација подноси органу пословођења високошколске установе најкасније 45 дана пре истека статуса студентске организације.

Уз захтев за обнављање статуса студентске организације студентска организација доставља доказе којима потврђује испуњеност критеријума из члана 11. овог закона.

Статус студентске организације може се изгубити пре истека времена из става 8. овог члана уколико је студентска организација престала да испуњава неки од критеријума из члана 11. овог закона.

Поступак за губитак статуса студентске организације покреће студентски парламент самоиницијативно или на образложени предлог било ког студента високошколске установе.

У поступку за губитак статуса студентске организације испуњеност критеријума из члана 11. овог закона утврђује комисија из става 3. овог члана.

Решење о губитку статуса студентске организације и брисању из

регистра студентских организација доноси орган пословођења високошколске установе, на основу позитивног мишљења комисије, у року од 30 дана од дана доношења решења о покретању поступка за губитак статуса студентске организације.

На решење о губитку статуса студентске организације и брисању из регистра студентских организација, удружење може у року од осам дана од дана пријема решења упутити жалбу савету високошколске установе.

Савет високошколске установе одлучује о жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Статус студентске организације губи се даном доношења коначног решења о губитку статуса студентске организације.

Регистар студентских организација

Члан 13.

За потребе праћења рада студентских удружења која имају статус студентских организација и вођења статистике о њиховом раду самостална високошколска установа и високошколске установе у њеном саставу воде Регистар студентских организација (у даљем тексту: Регистар) које на њима делују.

Регистар из става 1. овог члана је јаван и води се у електронском облику и објављује на сајту високошколске установе.

У Регистар се уписују студентске организације у року од пет дана од дана доношења решења из члана 12. став 4. овог члана.

Ближе услове и начин уписа у Регистар утврђује министарство надлежно за послове високог образовања.

Регистар садржи: назив, седиште, област деловања, статут студентске организације, податке о правном заступнику и то: име и презиме, податак о томе да ли има статус студента и која је година студија и адресу електронске поште.

Савези студентских организација на нивоу универзитета или академија струковних студија

Члан 14.

Студентске организације могу се удруживати у савез организација на нивоу универзитета, односно академије струковних студија.

Удружење студентских организација може да стекне статус савеза студентских организација на универзитету или академији струковних студија:

1) ако је регистровано у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења;

2) ако су студентске организације чланице уписане у Регистар високошколских установа на којима делују;

3) ако су студентске организације чланице регистроване на најмање 50% високошколских јединица тог универзитета или академије;

4) ако је статутом јасно дефинисано да чланство могу чинити искључиво студентске организације уписане у Регистар на високошколским јединицама истог универзитета, односно академије струковних студија;

5) ако је статутом јасно дефинисано да се у органе удружења могу бирати искључиво студенти високошколских јединица универзитета, односно академије струковних студија на којем удружење делује;

6) ако статут удружења обухвата најмање три области деловања из члана 10. став 2. овог закона;

7) ако у оквиру свог чланства гарантује равноправност свих студената без обзира на боју коже, претке, држављанство, националну припадност и етничко порекло, језик, верска и политичка убеђења, пол, родни идентитет, сексуалну оријентацију, имовно стање, рођење, генетске особености, здравствено стање, инвалидитет, брачни и породични статус, осуђиваност, старосну доб, изглед, чланство у синдикалној и другој организацији, и другим стварима, односно претпостављеним личним својствима;

8) ако у називу не користи називе органа и тела високошколских установа или студентских конференција;

9) ако има програм рада.

Поступак стицања статуса савеза студентских организација на нивоу универзитета, односно академије струковних студија спроводи самостална високошколска установа сходно одредбама члана 12. овог закона.

Национални савез студентских организација

Члан 15.

Ради остваривања заједничких интереса и пуне репрезентативности студената оснива се Национални савез студентских организација.

Национални савез студентских организација оснива се уз прибављено мишљење Студентске конференције универзитета, односно Студентске конференције академија струковних студија и високих школа.

Национални савез студентских организација чине савези студентских организација самосталних високошколских установа из члана 14. овог закона.

Организација и рад Националног савеза из става 1. овог члана уређује се статутом Националног савеза у складу са овим законом.

Национални савез студентских организација има својство правног лица које стиче уписом у регистар надлежног органа у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења.

У овлашћења Националног савеза студентских организација спадају усклађивање рада савеза студентских организација које делују на територији Републике Србије, као и остали послови утврђени овим законом.

Финансирање студентских организација, савеза и националних савеза студентских организација

Члан 16.

Студентске организације, савези студентских организација и Национални савези финансирају се из:

- 1) чланарина студената;
- 2) пројеката и реализованих активности;
- 3) прихода сопствене имовине;
- 4) поклона, спонзорстава, донација, и прилога;

- 5) других извора у складу са законом.

Члан 17.

За реализацију програма, односно делова програма студентских организација и удружења за студенте, Министарство може доделити дотације по расписаном јавном конкурс и закљученом уговору, у складу са законом који уређује оснивање и правни положај удружења.

Право на дотације из става 1. овог члана имају студентске организације регистроване у складу са овим законом и организације за студенте регистроване као академска културно-уметничка друштва, здравствено-потпорна удружења и универзитетски спортски савези, у складу са законом којим се уређује оснивање и правни положај удружења, за реализацију програма или делова програма од општег интереса за студенте.

Удружења из става 1. овог члана подносе годишњи извештај Министарству о реализацији програма и начину коришћења средстава из буџета Републике Србије.

V НАДЗОР

Члан 18.

Надзор над законитошћу рада, аката и контролу коришћења финансијских средстава студентских конференција и студентских парламената врши Министарство, у складу са Законом, законом којим се уређује инспекцијски надзор и овим законом.

На територији Аутономне покрајине Војводине послове надзора из става 1. овог члана који се односе на рад студентских парламената, обавља преко својих органа Аутономна покрајина Војводина.

VI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Новчаном казном од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај високошколска установа уколико не обезбеди:

- 1) заступљеност у стручним органима (члан 8. став 2.);
- 2) просторије за рад и средства за финансирање студентских представничких тела и ваннаставних активности у складу са овим законом (члан 5. став 4.);

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице високошколске установе новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај студентска конференција, студентска организација, савез студентских организација, односно национални савез студентских организација:

- 1) ако делује супротно одредбама овог закона које прописују овлашћења студентских представничких тела и студентских организација;
- 2) ако располаже финансијским средствима за рад супротно одредбама овог закона;
- 3) ако стиче средства за рад супротно одредбама овог закона;
- 4) ако организује изборе за студентско представничко тело супротно одредбама овог закона.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се одговорно лице студентске конференције, односно студентске организације, новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Високошколске установе, студентске конференције и студентски парламенти ускладиће своје опште акте са овим законом најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Студентске организације из члана 10. став 2. овог закона које су обављале делатност на високошколским установама до дана ступања на снагу овог закона дужне су да се региструју у складу са овим законом у року од шест месеци од усклађивања општих аката високошколских установа из става 1. овог члана.

Члан 21.

Министарство ће, у сарадњи са студентским конференцијама, донети подзаконски акт из члана 13. став 4. овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Избори за студентски парламент у складу са овим законом одржаће се по истеку мандата студентског парламента изабраног према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана 66. ст. 2-6. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закон и 11/21 - аутентично тумачење).

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.